

Lucas 1: 26-35

Tot nu toe heb ik mijn QR-code drie keer moeten laten zien. Bij twee musea werd erom gevraagd en ook afgelopen dinsdag hier in de kerk moest ik aantonen dat ik over zo'n code beschikte. Dat was op de vergadering van de kerkenraad. Braaf en volgzaam liet ik de QR-code zien aan de ouderling die gevraagd was om die te controleren. Pas later dacht ik: *Wat was dit eigenlijk? Wat deed ik nou?*

Waarom liet ik zo braaf en gedwee, zo onnadenkend en automatisch mijn QR-code controleren? Geloven ze me niet op de kerkenraad, wanneer ik zeg dat ik 2x gevaccineerd ben? Als ze me wel geloven, waarom dan die controle?

Maar ook andersom. Als ik andere kerkenraadsleden niet geloof, wanneer zij zeggen dat ze gevaccineerd zijn, en ik daarom hun QR-code wil controleren, hoe zie ik ze dan? Zie ik ze als mensen die niet te vertrouwen zijn? Zie ik ze als leugenaars? Koester ik argwaan, zodra ze beginnen te praten?

Een gezonde sociale situatie kan ik het noemen. Als kerkenraadsleden trekken we een aantal jaren met elkaar op. We zijn allemaal ambtsdragers. Allemaal hebben we beloofd dat we trouw en met liefde voor de gemeente ons werk zullen verrichten. Deze belofte, waarop we volmondig ja zeiden, is ook weer een baken in de zee, een oriëntatiepunt, voor elke vrijwilliger die een taak verricht in onze gemeenschap.

Welke bijdrage we ook leveren, klein of groot, we houden het belang van de hele gemeente voor ogen en denken aan het voordeel van de mensen die we namens de gemeente ontmoeten. We vergeten ook niet de zegen die we ontvingen tijdens de bevestiging. Al deze dingen zouden een stevige basis moeten bieden voor onderling vertrouwen. We zouden elkaar gewoon kunnen vragen of we gevaccineerd zijn of niet. Maar dat deden we niet dinsdagavond. We gaven elkaar geen vertrouwen. We gingen elkaar controleren.

Wat is dat toch, dat we in onze kleine gemeenschap zo makkelijk, zo zonder protest, zo gedachteloos vertrouwen inruilen voor controle? Het verhaal van onze tijd is controle. Door de moderne techniek is een verregaande, totalitaire controle mogelijk geworden. De grenzen zijn nog lang niet bereikt. Maar het verhaal van onze tijd is niet het verhaal van ons geloof. Het verhaal van onze tijd is controle. Het verhaal van ons geloof is vertrouwen.

Het bijbelse woord dat wij met geloven vertalen betekent ook vertrouwen. We vertrouwen op God. En God vraagt van ons om vertrouwens-waardige, vertrouwenwekkende mensen te zijn, mensen van wie anderen iets goeds

verwachten. Vertrouwen wekken we door goede daden te doen.

Vertrouwen breken we af door onze kwade daden en door achter een rookgordijn van mooie woorden ons te misdragen.

In de gemeente van Christus moet vertrouwen het bindweefsel zijn. Dat moet ons samenbrengen en ons samenweven. Ruilen we het *vertrouwen als bindweefsel* in voor het *cement van de controle*, dan staan we niet naast en met elkaar. We komen tegenover elkaar te staan. Er ontstaat een ruimte tussen ons waarin achterdocht en wantrouwen kunnen groeien. Daardoor worden we steeds verder uit elkaar gedreven. Maar dan wordt het wel heel moeilijk om nog een gemeenschap van Christus te zijn, om het lichaam van Christus te zijn. Controle maakt ons gelijkvormig aan de wereld. Vertrouwen schijnt als licht in de wereld.

De weg die ons gewezen wordt en die we moeten gaan, is de weg van het licht.

Paulus schrijft dat wij licht zijn, want wij bestaan in Christus. We willen leven met Christus. We willen Hem navolgen. *"Ga dan ook de weg van het licht"*, spoort Paulus ons aan. *"Doe niet langer moeilijk. Blijf niet draaien en dralen. Je hoeft niet verder te zoeken. Je ziet welke kant je op kunt gaan. Voor je ligt de weg van het licht."* Over deze weg schrijft hij: *"Het licht brengt goedheid voort en gerechtigheid en waarheid."* Als de Hebreeuws sprekende Paulus het Griekse woord *waarheid* gebruikt, dan denkt hij aan het Hebreeuwse woord voor *waarheid*. En het Hebreeuwse woord voor *waarheid* betekent ook *vertrouwen*. Wij kennen dat Hebreeuwse woord als het woord *amen*. De weg van het licht is de weg van goedheid en gerechtigheid, is de weg van vertrouwen.

De samenleving zoekt een uitweg in controle. Wij zoeken de terugweg naar het vertrouwen. Het vertrouwen waarnaar we op zoek zijn en dat we nodig hebben, vinden we niet in onszelf, niet in ons hart. In onszelf, in ons hart, vinden we angst, angst voor de groep, angst voor eenzaamheid, angst voor ziekte, angst voor de dood, angst voor corona natuurlijk, voor de mutaties daarvan. Vertrouwen vinden we niet in ons hart. Om te kunnen vertrouwen moet het ons eerst gegeven worden. Het moet ons aangereikt worden.

Met vertrouwen is het hetzelfde als met de liefde. In de eerste brief van Johannes lezen we: *Laten wij elkaar liefhebben, want de liefde komt uit God voort. Ieder die liefheeft is uit God geboren en kent God.* Wat voor liefde geldt, de grootste van alle dingen, geldt helemaal voor vertrouwen. Wij kunnen vertrouwen, omdat vertrouwen uit God voortkomt. Wie God kent, kan vertrouwen. Wie uit God geboren is, die kan vertrouwenswaardig zijn,

vertrouwenwekkend. Dat geldt voor ons als persoon, maar ook voor ons als gemeenschap. Ons vertrouwen op God maakt ons vertrouwen in elkaar mogelijk. Zonder vertrouwen op God, is vertrouwen weliswaar goed, maar controle is dan beter. Zijn wij uit God geboren, willen we dat echt zijn, dan kunnen we het wagen om in vertrouwen en zonder controle in deze wereld het lichaam van Christus te zijn.

Op de weg van het licht loopt vertrouwen samen op met verantwoordelijkheid. Omdat we ons verantwoordelijk voelen vragen we ons af, wat we moeten doen om het vertrouwen van anderen te verdienen en wat anderen moeten doen willen we aan hen ons vertrouwen kunnen geven. Vertrouwen mag natuurlijk nooit een blind vertrouwen zijn. We nemen dan een onverantwoordelijk groot risico. Want we kennen onszelf en we kennen onze naasten. Op de weg van het licht laten wij onze schaduw niet thuis. We nemen die altijd mee.

Juist daarom is het wezenlijk dat ons vertrouwen uit God geboren is, uit God die ons heeft liefgehad en ons Zijn Zoon gezonden heeft. De Egyptenaren noemden hun farao's godenzonen. De Grieken noemden hun helden ook zo, net als de Romeinen hun keizers. In de Bijbel wordt Israël zoon van God genoemd en de Israëlieten worden kinderen van God genoemd. Lucas noemt Jezus *Zoon van God*.

Dat is voor hem zo belangrijk dat er in zijn geboorteverhaal geen mens, geen man tussen Maria en de geboorte van Jezus in mag staan. Jezus wordt geboren, omdat de heilige Geest over Maria zal komen en de kracht van de Allerhoogste zal haar als een schaduw bedekken. De Griekse werkwoorden die Lucas hier kiest, hebben geen enkele sexuele connotatie. Als wij die hier wel horen, dan verraden we onszelf. Dit is bijbelse beeldspraak, beeldspraak uit het Eerste Testament. Wat Lucas wil zeggen is dat Jezus geboren is uit God. Omdat Jezus geboren is uit God, kunnen wij uit God geboren worden. Omdat Jezus Gods geliefde Zoon is, kunnen wij door lief te hebben Gods kinderen zijn.

Dat is wat in de brief van Johannes over de weg van het licht gezegd wordt. De scheppingskracht van God die aan het begin van de wereld de oerleegte aanraakte, en de kracht van Zijn Aanwezigheid, die Israël leidde door de dorre leegte van de woestijn, die brengen Jezus in onze wereld en in ons leven. Hij is de Zoon van Gods scheppingskracht. De Zoon van de kracht van Gods Aanwezigheid. Door Hem, door deze Zoon van God, kunnen wij in deze wereld vertrouwen op God. Door Hem kunnen wij in ons leven de nabijheid van God ervaren.

De weg van het licht sterkt zich voor ons uit. Om dit licht heen, om dit licht in Jezus heen, draait zich de cantate *Nun komm der Heiden Heiland*. Het woord Duitse woord *Heiland* is de vertaling van het Griekse woord dat *redder*, betekent, of *bevrijder*. Het Hebreeuwse woord voor *redder* of *bevrijder* zit in de Hebreeuwse naam van Jezus: *Yeshua*, wat betekent God redt of God bevrijdt. *Jezus komt*, zingt de cantate, *en laat Zijn licht met volle zegen schijnen*. Zijn licht schijnt in onze wereld en in ons leven. *Open je, mijn hele hart, Jezus komt en treedt binnen*.

Controle is er genoeg. Vertrouwen hebben we nodig. Het vertrouwen van de God, die ons Jezus zond. Amen.